

rom hónap után is, csak ennyit jelenthet róla az előjárás: Hinni akarjuk, hogy legilletékesebb helyen tett előterjesztéseink nem maradhatnak és nem fognak eredménytelenül maradni... Szóval, a hitnek, hogy majd minden jobbra fordul, egy újabb hit az alapja: a hit a kormány jóakarataiban. Nem tulságosan szilárd alap.

Érdekes a jelentésnek az a megállapítása is, hogy a gazdasági leromlás tette egyre élesebb Magyarországon az antiszemitizmust és hogy a zsidóellenesség elébb kilengésekben nyilvánult meg, végül pedig a kilengések elmúltával a gazdasági antiszemitizmusban intézményesedett. Majd így folytatja: A gazdasági antiszemitizmus két vonatkozásban észlelhető különösen fájdalmas hatását: a hitelhagyások számának egyre szomorubb növekedésében és a magyar zsidó ifjúság elhelyezkedésében egyre fokozódó nehézségeiben.

A kitérésről a következőket tudjuk meg a jelentésből: 1931-ben 387 kitérő volt, 1935-ben már 667. Az 1936. első öt hónapjában pedig 419-re nőtt a számuk. A kitérés legnagyobb részét gazdasági okokra vezeti vissza a jelentés. A kitérők félték attól, hogy mint zsidók állásukat veszítik, illetve remélik, hogy könnyebben jutnak álláshoz, ha már nem lesznek zsidók. Majd így folytatja: A magánvállalatok alkalmazottainak felekezeti szerint való összeírása valóságos kitérés járványt idézett elő és újabb megértő történetek, hogy egyes szülők csak azért térnek ki, hogy gyermekeik érettségi bizonyítványukban, (amelyet majd pályázatukhoz mellékelnek), mint kereszténynek szerepeljenek.

A pesti előjáróknak persze nincs igazuk, amikor főképpen vagy teljesen gazdasági okokra vezetik vissza a pesti kitérés járványt. (A járvány szót — elég baj! — joggal használhatjuk, mert a pesti oldal számadatával lépést tart a külön budai hitközség kitérés statisztikája, tehát a végső számok még magasabbak.) A kitérők egy olyan rétegből kerülnek ki, amely teljesen elidegenedett a nevelése és az életkörülményei folytán a zsidóságtól. A vérségen tudni nincsen többé semmi kapcsolata vele. Ezért képtelen akár a legkisebb társadalmi vagy gazdasági áldozatot meghozni érte. A Saluzsinszky Imrét és a Helntai Jenőt és velük a révbé jutottak jelentős tábora, igazán nem gazdasági okokból hagyták faképnél a zsidóságot. És teljesen ügyetlen, hogy ne mondjam ügyefogyott felfogás, hogy majd az efféle érvek fogják őket szándékukban megtántorítani, aminőket a hitközségi jelentés, felvilágosítási propagandájának mintagyümölcsékként elidézni tálat: Ne higyjék, hogy a kitérő zsidókat előnyben részesítik a keresztények felett! Ne higyjék, hogy akad antiszemita, aki a kitérő zsidó kedvéért majd keresztényt foszt meg az állásától... Ilyen kevés felkészültséggel képtelenség ekkora járványt lefékezni.

És nem lehet erős bizalmunk ahhoz az u. n. „vallásgondozáshoz” sem, amit a pesti izr. hitközség kezdeményezett a kitérés el-entenzereképpen, amivel új lelki tartalmat akar bevinni a tömegekbe. Péntekesti kivilágított templomi cédaka-perselyekkel, automobilos szombati és ünnepi templomlátogatással — az egyiket hivatalosan a hitközség cselekedési, a másikat vezető emberei — nehézség a zsidó vallás „gondozását” összhangba hozni. A beharangozott gazdasági természetű intézkedések, hónaljálányulások pozitívumát pedig a jelentés ebben a mondatban foglalja össze: Megkezdjük az állásalanok és munkanélküliek összeírását és igyekezzünk felállítani a hitközség munkaközvetítőjét is... „Megkezdjük”... „igyekezzünk”... Ennyi munkára a legnagyobb jóakarattal sem foghatjuk rá, hogy kielégítő lenne.

A jelentés egyéb érdekességeiből emeljünk ki: Foglalkozik a pesti izraelita hitközség előjárásága Palesztinával is, — persze „menten és távol minden cionizmustól.” Ez meg is látszik a szűk horizonton, amelyből Erec Jisraeltel teljesítményeit vizsgálja és értékeli. „Menedék hely”, írja róla. „A kiülözötték számára szolgál”, így folytatja. És azzal indokolja az érdeklődését, hogy „egyre növekszik ama magyar hitsorosainak száma is, akik Palesztinában igyekeznek új egzisztenciát teremteni.” Az arabok legújabb gyilkosságorszótára tultott óvatossággal a „méltatlan” jelzést alkalmazza és megállapítja (ugyan honnan veszi ezt?), hogy az angol állam hadereje tettersően száll szembe az arabokkal.

Fogadkozik a jelentés, hogy a jelenlegi cenzusos és ráadásul bekebelezéshez is köthető egyenesen közepkori választójogot ki fogja terjeszteni. A hitközség teljesítményeit méltatva, először a tisztviselői karnak adódik a jelentés köszönettel és csak azután keriti sorát, hogy a rabbikart megdicsérje. Ez tipikus és idejétmúlt neolog álláspon. A papi uralom-ellenes frázisok csökevénye. Dorogatórumban részesült a jelentésben a budai hitközség, mely a hitközségi autonómiát megnyirbáló új országos statumok ellen beadványozik s ezzel eddig megakadályozta a jövőhagyásukat. Továbbá a Miofho, vagyis a Magyar izraelita főiskolai hallgatók egyesü-

lete, amely „kivonta magát az együttműködés szolidaritásából”. Hogy voltaképpen mi-ben áll a hitközség és az ifjúsági egyesület ellentéte, nem világlik ki sem a jelentésből, sem a pesti zsidó lapokból, amelyek a hitközségi pauszák jóvoltából ez időszert vezényezőrá irnak. A Pázmány egyetem 300 éves jubileumát átirattal köszöntette a hitközség, megemlékezvén arról a több mint másfélévszázadról, amelyben az Alma Mater felekezeti különbség nélkül minden diáknak kegyes anyja volt. Ez elég erőlesen cseng. A diáksegélyezés terén viszont nagyon fogyatékos a hitközség tevékenysége. Összevissza 16 ezer pengőt osztott ki 26 európai egyetemen tanuló 245 diák között. Ettől ugyan felkophatott az álluk. — Épp így kezdetleges és in produktív az egész szociális munkája. Minden péntek este ifjúsági istentiszteletet tart a hitközség, — elképzelhető, milyen buzgalommal látogatják a diákok, akiknek a másnapi lecke gondjától fő a fejük. Másból (Bécsben például) szombat délután tartják az ifjúsági istentiszteleteket. A főünnepken pedig 42 ezren váltottak jegyet a hitközség templomaiba. Elég hiba, hogy a templomba

jegyet kell váltani!

A pesti zsidók életére alaposan rávilágít ez a két szám: 2744 és 901. Az első 1935 zsidó halottainak, a második 1935 zsidó újszülötteinek száma. Ezek a számok megértetik, mi az oka, hogy 1917-ben még 30.407 zsidó tanuló volt a magyar fővárosban, viszont az idén már csak 17.036. A vallásoktatási ügyosztály nagyon meg van elégedve a teljesítményeivel. De már maga az a tény, hogy a hitoktatók a továbbképzőtanfolyamokon bibliát Rásival és Mismajoszt tanultak, világosan mutatja, hogy fogyaték erővel folyik a mentés nagy munkája. Miféle bár-micväs gyerekek tartanak itten, sőt jóval ezen túl. Kellemtelen superlatívusz, hogy a jelentés ezt írja a hitközségi gimnázium istentiszteletéről, „az ősi szentély fenségére emlékeztet.” Hasonlóképpen a neveltségessé határán mozognak a liturgiái ének-oktatás fontosságáról áradozó sorok. Komolyabb ügy, hogy a középiskolai tanulmányi versenyen a magyar díj nyertese zsidó diák és hogy már negyedik éve zsidó küzdötte ki „Budapest legjobb sportoló diákja” címet. A hitközség iskoláit egyébként csak a zsidó tanulók 12

Impozáns keretek között zajlott le az ardeali WIZO hetedik konferenciája

Dr. Roth Dezsőné elnöki megnyitója és Reiter Lunka, Kertész Mártonné és Weinberger Nándorné referátumai

Cluj, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Nagy érdeklődés mellett lezajlott a Clujon az ardeali Wizo kétnapos országrészi konferenciája. A konferencia vasárnap délelőtt vette kezdetét a Salom-klub diszteremben nagyszámu delegátus és vendék részvételével.

Az elnöki megnyitót

A megnyitót beszédet dr. Roth Dezsőné, az ardeali Wizo elnöknője tartotta, héber és magyar nyelven. Bevezető szavaiban rámutatott a héber nyelv és a héber kultúra nagy fontosságára, amely a zsidó népi megújódás egyik leglényegesebb tényezője. Az „égi” és a „földi” Jeruzsálem szimbólumát idézi és rámutat arra, hogy a „szellemi Jeruzsálem”, a tan és a kultúra megújódása együtt kell, hogy haladjon, a „földi Jeruzsálemmel, amely a mindennapi munka és építés vára. Végül rámutatott arra a küldetésre, mely a zsidó nőre vár a zsidó országépítés és nemzeti megújódás művében.

Az üdvözlések

Az elnöki megnyitót után az üdvözlések-re került sor. Elsőnek Wertheimer Samuné, a vendéglátó cluji Wizo elnöknője üdvözölte a konferenciát, majd Gottlieb József, a cluji cionista helyi csoport elnöke a Zs. N. Sz., dr. Ligeti Sándorné, a Bné Brith nővérszervezete, Neuberger Zsigmondné a Nőegylet, dr. Weinberger Mózes főrabbi a hitközség és dr. Fendrich Ernő az ifjúsági szervezetek nevében üdvözölték a Wizo hetedik konferenciáját. Ezután az üdvözlőtáviratok felolvasására került sor, amelyek között szerepelt a londoni Wizo-exekutívé és Vermes Ernő, a Zs. N. Sz. elnökének üdvözlő távirata is.

A szervezeti referátum

Reiter Lunka tartotta meg ezután szervezeti referátumát. A hetedik konferencia jelentőségét méltatja. Rámutat arra, mily különös jelentősége van a zsidóság történetében a hetes számnak. A hetedik nap a szombat, a hatnapi munka utáni pihenés. A hetedik év a rabszolgák felszabadulásának esztendeje. Most pedig újabb jelentőséget nyert a hetes szám: 1922 óta hét évenként ismétlődtek meg a palesztinai zavargások. A Wizo hetedik konferenciája Sabbat-konferencia — mondotta Reiter Lunka — visszaillesztés a hétesztendő munkájára, hogy a sabbat után újult erővel lássunk munkához a nyolcadik munkáévben. Ezután az ardeali Wizo eddigi teljesítményeire mutat rá s megjelöli azokat a feladatokat, amelyek a Wizora várnak.

A Wizo és a Nemzeti Alapok

Kertész Mártonné a Wizo KKL munkájáról tart referátumot. Ami a Wizonak a gyermek, az a Keren Kajemetek a fa — mondotta többek között. Rámutatott arra, mit jelent a föld megszerzése és annak fákkal való beültetése a zsidó nép számára. Ezután számszerű adatokkal mutatja

ki a Wizo munkatelési eredményeit a KKL szolgálatában.

Weinberger Nándorné a Keren Hajjeszod munkájáról tartott nagyhatásu beszámolót. Emlékeztet a háború utáni első londoni konferenciára, ahol elhatározták, hogy öt év alatt 25 millió fontot fog előteremteni a zsidó nép a zsidó országépítés számára. És 15 esztendő alatt mindössze ötmillió fontot tudott csak összegyűjteni a Keren Hajjeszod. Elmondotta, mit teremtett és mit alkotott ezzel az ötmillió

Három autószerencsétlenség és hét halott Bucuresti közelében egyetlen nap alatt

Felfordult és lángragyulladt egy teherautó és mind az öt utasa szénné égett

Bucuresti, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A bucuresti-gäesti országúton tegnap délután borzalmas autószerencsétlenség történt. Fănică Marinescu tárgovistei kereskedő, súlyosan megrakott teherautójával — amelyben többen ültek a tulajdonoson kívül — nagy sebességgel haladt az országút mentén, amikor egy éles kanyardónál, a sofőr nem tudta elég gyorsan lefékezni az autót és a súlyos kocsi, amely csak nehezen engedelmeskedett a kormánykeréknek, neki szaladt egy utschéi fának, egy sánca fordult, majd pillanatok alatt lángba borult.

Az utasok, akik kétségbeesett erőfeszítéssel próbálták az autóból kiszabadulni, de elszennvedett súlyos sebek és a rájuk zuhanó égő árucikkek miatt teljesen tehetetlenek voltak, mind szénné égtek az autóban. A rendőrség kiszállót a helyszínre

százaléka látogatja. Nem sok. És hogy ilyen kevesen vannak, ennek részben maga a hitközség az oka, mely 2 nagymultu polgári iskoláját egyszerűen bezárította. A zsidókorházban gyógykezelt betegek 33.4 százaléka nemzsidó volt, a gyermekkorházban kezelték pedig 46.7 százalék. A hitközség háztartása egyensúlyt tart, a deficitje egészen jelentéktelen. Az új költségirányzat például négy és félmillió pengővel dolgozik és összevissza 2087 pengő deficitet számol. A kultuszadó egyre jelentéktelenebb szerepet játszik a hitközségi költségvetésben. A 2.200.000 pengőt meghaladó adókövetésből ténylegesen 1 millió 300 ezer pengő folyt be. Nem megelégedés ez a zsidók jelenlegi gazdasági helyzetében, amikor a jelentés szavai szerint, az egzisztenciái százal mennek tönkre.

Mindent összetéve: keserves esztendő volt a pesti zsidók tavalyi esztendeje. És a súlyát, a keservét fokozza, hogy a vezérei — a jelentésük bizonyítja — a foltozó varga felkészültségével és alaposságával kontárkodnak a bajai körül.

(f. j.)

fonttal a zsidó nép Erec Jisraélben. Végül a Wizo K. H.-munkáját ismertette adata szerűen.

Az ünnepélyes megnyitót a Hatikva hangjaival ért véget emelkedett hangulakban.

Délben társas ebéd volt a delegátusok tiszteletére, majd délután 3 órakor vette kezdetét a konferencia érdemleges munkája Reiter Lunka szervezeti jelentésével. A tárgyalások mindvégig magas színvonalon állottak. Este társas vacsorával egybekötött ismerkedési estély volt, amelyen a konferencia delegátusain kívül a cluji zsidó közelet szine-java vett részt. A fényes estély a késő éjszakai órákban ért véget.

Hétfőn reggel folytatódott a konferencia tanácskozásai, majd délután a cluji Wizo-csoport tartotta meg évi közgyűlését. A konferencia munkájáról a „Zsidó Asszony” mellékletünk legközelebbi számában fogunk részletesen beszámolni.

és megállapította, hogy a tragikus kimeneteli szerencsétlenségnél Fănică Marinescu tulajdonos Jon Zankeff sofőr, Gheorghe Constantin segédsofőr, Elena M. Zamfirescu és Gh. I. Rizea voltak az életüket veszített utasok.

Ugyancsak tegnap a bucuresti-Comarnici országúton két autószerencsétlenség is történt. A 92-es számú ploesti luxus kocsi, amely Paula Jorgulescu asszony tulajdonosa, elütötte Gh. Calice 8 éves kisfiút, aki az elszennvedett súlyos sérülések következtében meghalt. A rendőrség bevezette a nyomozást.

Valamivel később az 587-es ploesti autó, amelynek tulajdonosa I. Bădescu magánzó, hátulról belerohant egy másik autóba. Ennek az autónak utasa Friedrich Kede obendei lakos meghalt.

Napsütéses időben gondoljon arcbőrére

és kérje a jól bevált receptek szerint gyártott „HEINRICH”-féle gyógyszerzappanokat, u. m.

Zsíros arcbőr ellen Száraz „Ekcémák, mitesszerek, Szeplők, bőrfoltok

HEINRICH-féle BÖRAX-zsappant NEUTRAL-zsappant KATRANY-zsappant EPE-zsappant

KÉZ és LABIZZADAS ellen kérjen „HEINRICH”-féle CHROM-zsappant.

Saját érdekében követelje az eredeti csomagolású „Heinrich”-féle gyógyszerzappanokat, u. m.: PETROL, KÖVÉRGYERMEK, LANOLIN, SUBLIMAT, SALICIL, ICHTHIOL, CARBOL, CAMPHOR, REZORCIN, KEN, ANTHRACOL, stb. Óvakodjon az utánzatoktól, mert csak papírba burkolt zsappant kap és nem GYÖGYSZAPPANT.

Miről beszélt adott Manikincseket

A Iran

A Vintul de Jos autók és autobuszok városi forgalomtól kezdve pedig a székerek száma ebben az új tömegfelvonuláshoz. Tevése zárja el az autókönvont robog elnyékéről szállítja a ra. A falu határánorfa fogadja aztek százával érkegyesek szerint keparasztpárti vezetőgátására. A falu közepén kis emelkedés a nemzeti paraszpedig a felvonulómeg. Déljában nészik ezt a hatalombersűrű, mint ben fürdő perzsaény környékét és böző feliratok en volt a feliratok is jött ide a tömláttunk: „Le a nyával, demokraciával, Le az ostromlommall!” „Eljen Franciország és szabadság, le a halache, a rományai!” „Eljen Magyarorszag megmentője!”

Zeneszó és énlázmó tömegből, énekelnek, az es eljön az igazság s császár. A földalpalattnyi hely körül. Bocu Seváltják, hogy az utat a nemsok

Kissé elfogóra gondoltam, foston összeülünk lesz együtt, aki ditottuk meg a hogy eljöttek az szág minden sa hallgassák az megis szép időt lyeket végigjár Az első három tek, egy-egy fe oknak. Hatiegi aki a magyar viselője és még gyar urak elle den. Vagy Au a főszoigabiró mépet, öklével védje becsületét — Ezek volt szabadtás szatuk: ezen a fő ur, a román nánok lesznek akik kéte hogy ez az ur megtörtént a lóban a romá uralkodó és a százalékban n mondottuk, h minket a nag szat, álljon esendő-ökkel urak följeit

MANIU MEGSZÓLALT VINTUL DE JOSON

Miről beszélt és miről nem hosszú hallgatás után a badacini remete. Radikális kisajátítási programot adott Maniu Gyula, azzal, hogy a román nép birtokába kell átvinni a természeti kincseket és termelőeszközöket. Az ifjuságnak a demokráciáról és a jobboldali rohamosztatok elleni szervezkedésről beszélt

A francia külpolitikai orientáció mellett tett hitvallást Maniu Gyula

Az Uj Kelet kiküldött munkatársától

A Vintul de Jos felé vezető útvonalon autók és autóbuszok kergetik egymást. Fővárosi forgalom van az országúton. Cluj-tól kezdve pedig az autók, autóbuszok és szekerek száma egyre nő. Minden városban új és új tömegek csatlakoznak a nagy felvonuláshoz. Teius előtt a vasúti sorompó zárja el az autósor útját és zsufolt kőlvonatot rohog el előttünk, mely Blaj környékéről szállítja a tömeget Vintul de Josra. A falu határában lelkes parasztagáda sorfala fogadja az érkezőket. Intellektuelek százával érkeztek Vintul de Josra, egyesek szerint kerekén háromezer nemzeti parasztpárti vezető jött el Maniu meghallgatására. A falu nagyterjedésű kertjének közepén kis emelvényen foglalnak helyet a nemzeti parasztpárt vezetői, a kertet pedig a felvonuló paraszttömegek töltik meg. Déltájban már 20—25 ezer főnyire teszik ezt a hatalmas tömeget. A hullámzó embersűrű, mint hatalmas, színes napfényben fürdő perzsaszőnyeg lepi el az emelvény környékét és az embersűrűből különböző feliratok emelkednek ki. Érdekes volt a feliratokból kiolvasni, hogy miért is jött ide a tömeg. Ilyen feliratokat is láttunk: „Le a fasiszta diktatura kormányával, demokratikus kormányt kérünk!” „Le az ostromállapottal, le az egyeduralommal!” „Eljen a szabadság!” „Eljen Franciaország és a demokrácia!” „Eljen a szabadság, le a diktatúrával!” „Eljen Mihailache, a romániai parasztság kapitánya!” „Eljen Maniu, az ardeali román nép megmentője!”

Zeneszó és énekszó hangzik fel a hullámzó tömegből, paraszttörzsek dalokat énekelnek, az egyiknek refrénje az, hogy éljön az igazság birodalma és Maniu lesz a császár. A tömeg egyre nő és minden talpalattnyi helyet elfoglal az emelvény körül. Bocu Sever és Ilie Lazar hiába kiáltják, hogy az emelvény előtt nyissanak utat a nemsokára érkező Maniunak és

Pop Ioannak. Maniunak a nagy tömegen keresztül kell áttörnie magát, hogy összegyűrt ruhában és láthatóan megviselten érkezzék el az emelvényig.

Vintul de Josban nincs villany és így hangszórókról nem gondoskodhatott a rendezőség. A zsivalygo tömegen keresztül mégis átharsog Ilie Lazar stentori hangja, aki a gyűlés megkezdésére a Desteaptate Romane himnuszt intonálja. Huszonötezer torok énekl el az ardeali románság himnuszát, majd újra Lazar Illés hangja szólal meg és javasolja, hogy a gyűlés elnöke Bazil Hatieganat válasszák meg, aki harminc éve odaadó híve Maniunak és a nemzetiségi küzdelemben éppúgy, mint az impériumváltozás után harcosa volt annak a gondolatnak, amelyet Maniu képvisel.

Bazil Hatiegan meleg szavakkal üdvözölte a kerüllet képviselőjét, Maniut, aki mai zavaros időkben egyetlen reménye az itt összegyűlt tömegnek.

Ezután Todoran, a nemzeti parasztpárt helyi szervezőténnek vezetője, majd Bică egyetemi hallgató, az albamegyei ifjusági szervezet elnöke üdvözölte Maniut. A következő szónok Marcu lelkész volt, aki a régi választók nevében üdvözölte Maniut, harminc éves közeleti működése alkalmából, majd Valer Moldovan, a nemzeti parasztpárt alelnöke, aki beszédében hangsúlyozta, hogy a román nép nem tűr újabb elnyomást, mely a nép vállára nehezedik és Maniu Gyulában látja megtestesítve azt a mozgalmat, amely felszabadítja a román népet. Bejelentette, hogy a vintul de Josi gyűlés alkalmával a helyi tagozati vezetőkhez juttatja azokat az érkeket, amelyeket Maniu első választóinak ad emlékképpen a nemzeti parasztpárti vezetőség.

Majd óriási ünneplés közepette emlékedett szövegre Maniu és a következőket mondotta:

„A liberális kormányzat alatt megnehezített a parasztság élete. A mezőgazdasági termékeknek semmi értékük sincs, az ipari cikkért pedig dupláját kell fizetni. Ezért van az, hogy a román parasztság ma az ország legszegényebb rétege. Mert nem elég az, hogy az országban a román nyelv az ur és hogy az állami hivatalok 90 százalékát románok töltik be. A nemzeti és gazdasági élet az iparra és kereskedelemre is kiterjed és ez pedig az egész országban, főleg idegeneknek van a kezében. Ezért kell az irányított gazdaságot bevezetni. Négy országban van irányított gazdaság: Oroszországban, Németországban, Olaszországban, ahol diktatúrák vannak és Amerikában, amely demokráta ország. A diktatura barátai azt mondják, hogy irányított gazdaságot bevezetni csak diktatúrával lehet. Holott ez nem igaz. Irányított gazdaságot kivánnak a nép demokratikus akarata mellett. A Banca Nationalaból kikergetjük a liberális tőkét és a nemzet bankját az állam bankjává alakítják át. Meg kell szüntetni a kartellek és az idegen tőke befolyását és a nép tulajdonába kell átvinni. Az egész ország közelében a korrupció illi diadalát. Ha az ember újságot vesz kezébe, mintha bűnügyi közlönyökét olvasna, annyi a panama, a visszaélések és a korrupció. Tiszta és becsületes politikával kell kitakarítani a közéletnek ezeket a visszaéleket.

— Mi gondoskodtunk arról is, hogy az ország hadserege rendesen legyen felszerelve. Az első teendők közé tartozott ez, mert tudjuk, hogy egy ország csak úgy élhet, ha az esetleges támadásoknak megfelelő véderővel tud ellentállani. És csak egy ilyen hadsereggel lehet olyan külpolitikát csinálni, amely az ország érdekében megfelel.

Románia nem akar háborút, Románia békét akar. És ilyen értelemben kell megszerveznünk szövetségünket is. Ki akarja a békét? Franciaország. És ki akarja még a békét? Anglia, a kisantant és a Balkán-szövetség. Ezekhez az államokhoz kell tehát csatlakoznunk.

Miért kellene elhagynunk Franciaország és külügyminisztere három olyan pontban állítja fel a mai idők külpolitikai szükségletét, amely bennünket minden vonatkozásban kielégít.

Hangsúlyozták a kollektív biztonságot, a dunai államok együttműködését, egy közös blokkban és a népszövetségi alapokmány

AZ ÉLETNEDVEK FELFRISÍTÉSE

erősíti az egész szervezetet. A szervek megerősödnek, működésük szabályozódik. Az életnedvek felfrissítésére szedjen LEOPILLST, ezt a kizárólag növényi anyagokból készült kiváló szerit!

Az életnedvek felfrissítésére csakis

Dobozokban 30 és 80 leírás minen 176g szeritárban és drogériában kapható.

Leopills kizárólag növényi anyagokból készült hashajtó.

Demokraták vagyunk és ellenségei minden diktatúrának.

— És most mi a teendőnk? — folytatta szavait Maniu Gyula. Újra a liberális elnyomás korát éljük és diktatúrát emlegető urakról is tudunk. Ezek az urak törvényt szavaztattak meg, hogy a kormányának a parlament megkérdése nélkül is joga van megváltoztatni a költségvetést.

Demokraták vagyunk és ellenségei minden diktatúrának. Azt a vádat hirdetik ellenünk mindenféle oldalról, hogy mi kommunisták vagyunk. Mihailachera és rám is azt mondják. Ez közönséges hazugság. Kijelentem, hogy én őszinte demokráta vagyok és ugyanakkor ellensége a kommunizmusnak. Amikor kormányra kerülünk, egyszerre határozatunk kommunizmust tartóztatni le és azóta is minden alkalommal nem győzöm eléggé hangoztatni, hogy nagy ellenfelek vagyok a kommunizmusnak. A kommunisták jól tudják ezt, hiszen nem azokat az urakat akarták megölni, hanem minket kommunizmussal vádolnak, hanem Mihailachet, meg engem. Mi demokraták vagyunk és ellenfelei mindenféle diktatúrának.

Demokratikus irányított gazdaság az idegenek ellen

— A liberális kormányzat alatt megnehezített a parasztság élete. A mezőgazdasági termékeknek semmi értékük sincs, az ipari cikkért pedig dupláját kell fizetni. Ezért van az, hogy a román parasztság ma az ország legszegényebb rétege. Mert nem elég az, hogy az országban a román nyelv az ur és hogy az állami hivatalok 90 százalékát románok töltik be. A nemzeti és gazdasági élet az iparra és kereskedelemre is kiterjed és ez pedig az egész országban, főleg idegeneknek van a kezében. Ezért kell az irányított gazdaságot bevezetni. Négy országban van irányított gazdaság: Oroszországban, Németországban, Olaszországban, ahol diktatúrák vannak és Amerikában, amely demokráta ország. A diktatura barátai azt mondják, hogy irányított gazdaságot bevezetni csak diktatúrával lehet. Holott ez nem igaz. Irányított gazdaságot kivánnak a nép demokratikus akarata mellett. A Banca Nationalaból kikergetjük a liberális tőkét és a nemzet bankját az állam bankjává alakítják át. Meg kell szüntetni a kartellek és az idegen tőke befolyását és a nép tulajdonába kell átvinni. Az egész ország közelében a korrupció illi diadalát. Ha az ember újságot vesz kezébe, mintha bűnügyi közlönyökét olvasna, annyi a panama, a visszaélések és a korrupció. Tiszta és becsületes politikával kell kitakarítani a közéletnek ezeket a visszaéleket.

— Mi gondoskodtunk arról is, hogy az ország hadserege rendesen legyen felszerelve. Az első teendők közé tartozott ez, mert tudjuk, hogy egy ország csak úgy élhet, ha az esetleges támadásoknak megfelelő véderővel tud ellentállani. És csak egy ilyen hadsereggel lehet olyan külpolitikát csinálni, amely az ország érdekében megfelel.

Románia nem akar háborút, Románia békét akar. És ilyen értelemben kell megszerveznünk szövetségünket is. Ki akarja a békét? Franciaország. És ki akarja még a békét? Anglia, a kisantant és a Balkán-szövetség. Ezekhez az államokhoz kell tehát csatlakoznunk.

Miért kellene elhagynunk Franciaország és külügyminisztere három olyan pontban állítja fel a mai idők külpolitikai szükségletét, amely bennünket minden vonatkozásban kielégít.

Hangsúlyozták a kollektív biztonságot, a dunai államok együttműködését, egy közös blokkban és a népszövetségi alapokmány

megváltoztatására törekszik, hogy ez által módot találhasson a határok revíziójára. Mi nem mehetünk együtt Németországgal, mi csak Franciaországgal mehetünk.

Kérjük istent, hogy Franciaország és Anglia a népszövetségi szellemben béküljön ki Olaszországgal, amely nekünk testvérországunk. Örömmel hallom, hogy Franciaország és Anglia is fel akarják függeszteni az Olaszország-ellenes megtorlásokat. Én már az első percben mondtam, hogy Olaszország ügyébe ne avatkozzanak be és ne léptessék életbe a megtorlásokat. Én voltam az egyetlen politikus Romániában, aki ezt az elvet vallottam. És most kiderült, hogy nekem volt igazam. A francia-angol-olasz szövetség a kisantanttal és a Balkán-szövetséggel együtt biztosítani tudja a világ békéjét.

Hallom, hogy vannak olyan hangok, amelyek azt követelik, hogy Németországgal menjünk együtt. Hogyan mehetnénk mi Németországgal, amikor Franciaország a békét és határainak sértetlenségét jelenti, Németország pedig a háborút és a revíziót.

Ez egyébként is hálátlanság volna részünkről, hiszen a román fejedelemségek egyesüléséről, egészen a nagy egyesülésig minden nemzeti állunkat Franciaország támogatta.

„Kétszer lehettem volna diktátor”

— Hallom, hogy öfelségének barátai azt sugják a fülebe, hogy hagyjuk el Franciaországot és menjünk Németországgal. Németországgal menni románellenességet és diktatúrát jelent. Diktatúrát pedig mi nem akarunk, mi csak demokráciát akarunk.

Nagyrománia fennállása óta kétszer lehettem volna diktátor, de én nem akartam lenni, mert magamban nem bízom, én csak ebben a nagy és szent román népben bízom.

Amikor a régens tanács felejtetetlen tagja, Buzdugan semmitőszéki tanácselnök meghalt, azt akarták, hogy én lépjek be a régens tanácsba. Ezt azonban rajtam kívül nem tudta csak Vaida Sándor és én örökre hálás vagyok neki, hogy titokban tartotta. Nem vállaltam el a régensséget, mert nekem elveim voltak, Isten elég erőt adott, hogy meggyőződéseimet a gyakorlatba tudjam átültetni. Kormányozni akartam, nem uralkodni. Nekem politikai meggyőződésem voltak, a régensnek és a királynak pedig nem lehetnek politikai meggyőződései.

— Ekkor lett régens a felejtetetlen Sărățeanu, én pedig hozzáfoghattam régi

Maniu elmondja programját

— Kiseb elfogódottan szólalok fel, hiszen arra gondoltam, hogy most, mikor Vintul de Joson összegyűlünk, csak az a néhány ember lesz együtt, akivel harminc évvel ezelőtt indítottuk meg a harcunkat. És most látom, hogy eljötték az emberek tömegestől, az ország minden sarkából, zeneszóval, hogy meghallgassák az igazságot. Azok a nehéz és mégis szép idők élédnek újra előttem, amelyeket végigjártunk, a nép és mi, a vezetők. Az első három ember, akik üdvözlésemre jöttek, egy-egy felejtetetlen alakja a régi harcoknak. Hatiegan a környékbeli, régi jegyző, aki a magyar állami szolgálatnak volt tisztviselője és mégis legjobb kortesem volt a magyar urak ellen vívott választási küzdelemben. Vagy Aurel Marcu lelkész, aki, amikor a főszolgabíró megsértett engem és a román népet, öklével sujtott az arcába, hogy megvédje becsületünket.

— Ezek voltak azok az idők, amikor a felszabadítás szavaival jöttünk és azt mondtuk: ezen a földön egyszer a román lesz az ur, a román nyelv lesz az uralgó nyelv. Románok lesznek az állami szolgálatban. Voltak akik kételkedtek ebben és azt mondták, hogy ez az urfi számszavakat beszéli. És ime megtörtént a nagy csoda, ezen a földön valóban a román nép az ur, a román nyelv az uralgó és az állami szolgálat hivatalait 90 százalékban románok vezetik. Akkor azt mondtuk, hogy aki akar, kövessen bennünket a nagy harcban, aki vállalja a kockázatot, álljon mellénk. Felvettük a harcot a csendősekkel és azt mondtuk, hogy a nagy urak földjeit ki fogjuk sajátítani a parasztiok

számára. És ime most azokon a földeken, itt, Vintul de Jos környékén, ahol azegett az egyház és Glück munkáltatta meg a földet, paraszttaladok dolgoznak békés gazdaságaikban.

— Ez volt a múlt, amikor az, aki akart, velünk tartott és kivittük hazánk függetlenségét. Amikor a Consiliul Dirigent befejezte működését és átadtuk Ardealt és Banatot Nagyromániának, akkor újra egy éradat: sőpört végig rajtunk, jövevényeknek és elnyomóknak áradata, akikkel éppen úgy fel kellett venni a harcot, amint felvettük a magyar elnyomók ellen. Jöttek ezek az urak és ön-kormányzat helyett interimár bizottságokat ültettek a nyakatokra, a kisajátítás helyett agronom urakat, akik a kisajátítási munkálatoknál nem nektek, hanem saját zsebeiknek dolgoztak. Az ardeali román nép pedig, mely hozzá szokott az elnyomáshoz, most nem akart ismét elnyomva maradni. Szabad választások helyett csendőroket kaptatok, kilopták az urnákat, meghamisították a népszavazást és azokat küldték a parlamentbe, kiket akartak. És akkor mi, az ardeali román nép vezetői meghirdettük az új elnyomás ellen is az újabb küzdelmet. Ez a harc fájalmas volt, mert hiszen olyan emberek ellen ment, akik azt mondták magukról, hogy románok és román nyelven ékes hízelgésekkel jöttek, de lelkükben nem románok voltak, hanem fanariota görögök. És elnyomhatták volna a népet, ha nem lettek volna a nép között és a vezetők között is árulók? Lehet olyan fejszével erdőt irtani, amelynek nincsen nyele? Hiába jöttek volna ezekkel a fejszék-

UNIUS 30.
Es hogy ilyen...
maga a ht...
ultu polgári...
A zsidókör...
33.4 százaléka...
házban kezel...
község háztar...
egészen je...
nyzat példál...
gozik és össze...
számol. A kul...
szerepet ját...
ben. A 2.200.000...
ból ténylegesen...
be. Nem meghe...
zadásági helyze...
nyai szerint, az...
önkre.
es esztendő volt...
je. És a súlyát...
vezérei — a je...
zó varga felk...
kontárkodnak a...
(f. j.)
zraélben. Végül...
smertette adat...
yitó a Hatikva...
redett hangulat...
a delegátusok...
3 órákor vette...
emleges munká...
jelentésével. A...
gas színvonalon...
brával egybekö...
t, amelyen a...
vül a cluji zsi...
részt. A fényes...
kban ért véget...
ak a konferen...
élet után a cluji...
évi közgyűlé...
ájáról a „Zsidó...
közlebbi szá...
beszámolmi.
ség...
lében
szénné égett
tragikus kime...
Fánicá Móri...
tankeff soffér...
dsoffér, Elena...
Rizea voltak az...
uresti—Comar...
serenecséltensé...
ploesti luxusko...
asszony tulaj...
8 éves kislíut...
sérülések kö...
dőség bevezet...
ploesti autó...
adesu magán...
másik autób...
riedrich Kede...
ere
-féle
X-szappant
RAL-szappant
ANY-szappant
szappant
yszappanokat,
THIOL, CAR...
zatoktól, mert
T.

„A törvények tiszteletbentartásával a román nép számára kell birtokba venni a természeti kincseket és termelőeszközöket“

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

Olvassa az Uj Keletet

hogy Mihalache a pártnak az elnöke és egyébként is nem szeret olyasmit mondani, amiért a király megharagszik. Mihalache fél attól, hogy öfelseje megharagszik. En azonban azt mondtam neki, hogy meg fogom mondani az igazat. Mi itt, Ardealban harminc éves nemzetiségi harc után tanultuk meg, hogy meg lehet és meg szabad mondani az igazat. En ardeali vagyok és mint ahogy harminc éven keresztül nem félttem megmondani az igazat gróf Tiszának, Wekerlének, úgy most is megmondom az igazat.

Néhány zsidó, örmény és más jövevény tartja birtokában az országot és diktatúrára tör. Nehogy azt higgyék, hogy ha diktatúra lesz, akkor ti fogtok kormányozni. Ha diktatúra lesz, akkor ez a jövevény-csoport fogja birtokba venni az országot.

Olvassa az Uj Keletet

Ez ellen a diktatórikus törekvés ellen pozitív nemzeti mozgalommal kell lépni.

Olvassa az Uj Keletet

Előrehaladott már az idő — mondotta Maniu — és sokáig vettem igénybe türelme-
teket.

Mi van a fasizmussal és a kom-
póskereszttel?

Hangok a tömegből: Mi van a fasizmus-
sal? A kompóskereszttel?

Maniu a következőképpen folytatta:

A román parasztságnak meg kell őrizni a maga kereteit és hiszékenyen ki kell tartania a nemzeti parasztpárt mellett. Irányadó elvete a keresztényi élet és keresztényi törvény kell hogy legyen mindenkivel szemben és az élet minden vonatkozásában. Legyetek románok és becsületesek

Az Isten áldjon meg
benneteket.

Maniu beszéde után a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, mely a következőképpen hangzik:

„Az 1936 június 28-án Vintul de Joson megtartott gyűlés kifejezi határtalan bizalmát Maniu Gyulával szemben, akit a mai viharos időben az egyesült Románia egyetlen megmenőjének tekint.

A gyűlés esküszik isten előtt, hogy nem szünteti meg a harcot, míg Maniu Gyula összes politikai elveit nem koronázza a legteljesebb siker. Türelmünk azokkal szemben, akik gúnyt űznek leg-szentebb állami intézményeinkből, azokkal szemben, akik ostromállapottal és cenzúrával kormányoznak, véget ért.

A gyűlés azt hiszi, hogy elérkezett a pillanat, amikor mindenki, aki szereti nemzetét és országát, mint egy ember támadjon fel és megmentsé azt, ami még menthető.

Női divatkülönlegességek

„JOLIE“-nál

Memorandulul 4.

A gyűlés bizik benne, hogy a román népet nem kényszerítik arra, hogy egyedül tegyen igazságot és új gyűlést hív össze Alba-Iuliára, amely meg fogja alapítani a védőeszközöket.

Meleg üdvözlést küld a gyűlés Ion Mihalache pártelnöknek és Mihai Popovicinak, az ardeali szervezet elnökének, sikert kívánva neki a nehéz munkában, amelyet irányít.

Ezzel a népgyűlés véget ért és a párt vezetői Alba-Iuliára mentek át, ahol bőségesen ünnepezték Maniut. Maniu beszédét a párt jelenlévő vidéki vezetői és különösen a pártban szervezett demokrata ifjúság vegyes érzelmekkel fogadta. A demokrata ifjúság köréből lestük el azokat a panaszokat, hogy Maniu nem foglalt állást az utóbbi napokban lezajlott események-

Maniu második beszéde

Mintegy háromszáz ember foglalt helyet az asztaloknál, amikor Victoria Liteanu, a nemzeti parasztpárt női szervezetének nevében márványba vésett arany emléklapokat adott át Maniunak és üdvözölte őt a román asszonyok nevében. Utána Candin David, az albamegyei csoport alelnöke, majd Valer Moldovan, Bocu Sever, dr. Banciuné és Tazloanu tartottak beszédet.

Ezután emelkedett újra szólásra Maniu, aki előbb az alkotmányos kérdéssről beszélt, majd kihangsúlyozta az asszonyok és az anyák szerepét a mozgalomban.

Beszélnék román hazafiságról — mondotta Maniu. — Beszélnek romanizmusról és ennek nevében jelentkezőnek urak, akik különböző eszméket vetnek fel. Többek között azt is követelik, hogy valachista arányszám szerint osszák el a munkát a románoknak. Ezt az eszmét én a román nemzeti önértékre sértőnek találom. Azt akarják, hogy a zsidó, magyar és német iparvállalatoknál valachista arányban helyezték el a román munkásokat? Azt akarják, hogy a román munkás ennek az idegen tőkének legyen a szolgája? És ezt valachista jelszó mellett csinálják, fel-

használva azt a nevet, amely évtizedekkel ezelőtt, a román rabszolgaság csuf neve volt. Ezek az eszmék szolgálkúségre valának és az ország románsága tiltakozik ellene.

Az én romanizmusom az, hogy a románok valóban urai legyenek ennek az országnak, de nem valachista mód-szer szerint, hanem római őseik mintájára, kik a civis romanus-ok voltak, ön-álló polgárai és urai az országnak. Mi a törvények tiszteletben tartása mellett a román nép számára akarjuk birtokba venni az ország összes természeti erőit és termelési eszközeit.

De nem akarunk ezzel senki ellen véteni és senkinek sem ártani. Az a 24 százalék, mely Románia kisebbségét alkotja, érdemei szerint fogja kivenni a részét a nemzeti vagyonból.

Nem lehetséges az, hogy Nagy-Románia megvalósulása után 17 évvel a román parasztság legyen a legszegényebb rétege az ország lakosságának. Miért volt az a nagy vér- és lelki áldozat, ha a gazdasági életet alkotó nagy értékek nincsenek a román nép birtokában?

Küzdeni kell minden diktatórikus törekvés ellen

Ellene vagyok minden erőszaknak. Mint ahogy ellentem a fentről jövő törvénytelenséget, úgy vagyok ellensége a lentől jövő erőszaknak. Nem vagyok híve a szuronynak és a botnak. A bot ma az ellenfelek kezében van, de holnap az én kezemben lesz. Ma az én kezemben van, viszont holnap az ellenfelemnél lehet. A román nép demokráciája fogja megteremteni a román nép uralmát az országban, nem pedig a szolgál valachista eszmék.

Küzdenünk kell minden olyan diktatórikus törekvés ellen,

Maniu programja az ifjúság számára

Maniu a banketten azért tartott programmatikus fejtegetést, mert a népgyűlésen elmondott beszéde a párt egyes rétegeinek jelen volt küldötteit nem elégitette ki minden vonatkozásban. Míután azonban a banketten sem tért ki az országszerte dúló uccai harcokra és jobboldali támadásokra. Maniu maga is jónak látta, hogy a párt demokratikus ifjúságának tiz-tizenöt tagu csoportja előtt fejtsé ki az uccára kivonult jobboldal kérdésében felfogását. Ennek a beszélgetésnek a során Maniu a következőket mondotta:

Reformokat kell bevezetnünk, amelyek a munkástömeg számára a javak jobb elosztását valósítják meg. A román intellektuelek szegylene, ha éhezni hagyják a tömeget. Életstandardot kell biztosítanunk a tömegek

számára. Nem megoldás, hogy a zsidókat fejbeverjék. Világosítsátok fel kollégáitokat. Azt állítják, hogy a demokrácia megrontja a románságot. Most rontja meg, amikor 76 százalékban románok vagyunk? Ne hagyjátok magatokat megtéveszteni olyan szavaktól, mint a diktatura. A diktatura sötétséget és reakciót jelent. Bárki szabadon terjesztheti elveit, de nem ököllal és erőszakkal. De nálunk a diktatura hívei a hatalmat erőszakkal akarják megszerezni, külső segítséggel, ahelyett, hogy intellektuális eszközökkel nyernék meg maguknak a közvéleményt. Ne tőrjétek a németbarátságot! Romániában, aki németbarátságot propagál, az árul. Világosítsátok fel a népet, ne hagyjátok magatokat terrorizálni. Ha a németbarátságnak Romániában

Uj! Megjelent Uj!

„Bné Aser“
„בני אשר“

zsidó szertartási és rituális szabályok kézikönyve. Minden zsidó házban nélkülözhetetlen

Ára 35 lej

Vidékre az összeg előzetes beküldést után portómentesen küldi az Uj Kelet könyvsztyála Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

hazafias eredete lenne, akkor tisztelnék. De tudjuk, kik és mit akarnak. Hatalomra akarnak jutni és ezért űznek németbarátságot és antiszemitizmust. Amíg én fogok élni, én nem fogom eltűrni, hogy valakit is üldözzenek. En segítem a román népet, de nem propagálom az elnyomást, mert tudom, hogy akit elnyomnak, előbb vagy utóbb felülkerekedik.

Az idegen nagytöke kisajátítására a következő népszerű példát hozta fel Maniu:

Egyszerű dolog az egész. A hadipárt és az elsődrendű szükségleti cikkek iparát államosítani fogják. A törvény alapján azt tekinthetjük elsődrendű szükségleti iparüzemnek, amelyet mi jónak látunk. Minden erőszaknak ellenségei vagyunk. De tudják önök, hogyan fognak madarat? A paraszt veszi a bányabőrösüvegét és rádobja a madárra. Ezután benyul a süveg alá és kivessi a madarat. Az ipari üzemeket államosítjuk, kinevezzük oda igazgatóinkat, adminisztrátorainkat. Ha a zsidó, német, vagy magyar tőkés benn akar maradni a gyárban, benn maradhat. Nem vesszük el tőle gyárát, csak államosítjuk. Ha megy az üzem, keresni fog az állammal együtt, ha nem megy az üzem, veszíteni fog az állam is ő is. Ilyen módon bennünket senki nem vádolhat azzal, hogy valakit üldözünk.

A beszélgetés során az Uj Kelet munkatársa kérdést intézett Maniu Gyulához azokkal a problémákkal kapcsolatban, amelyek zsidókkal vannak összefüggésben és amelyek Maniu beszédeiben többször is hangoztatt. Munkatársunk azt fejtette ki Maniu előtt, hogy a zsidó nép érdekében való lenne, ha a propaganda során kihangsúlyozást nyerne ezeknek a személyeknek minden zsidó népi megnyilatkozástól való távolmaradása. Ezáltal elkerülhető lenne az általánosítás és az, hogy ezeknek a zsidó személyeknek a jelenléte vitássá tegye a zsidó nép felelősségét és érdekeit. Hangsúlyozta munkatársunk, hogy ezt a véleményét az Uj Kelet már többször ki is fejtette.

Maniu erre a következő nyilatkozatot tette:

Ismerem és helyeslem az Uj Keletnek ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját. Sokat tanulmányoztam acionista ideológiát és ismerem is álláspontjait. A zsidó nép a szobanforgó zsidó plutokráciát a keresztény plutokrácia függvényének tekinti, mely le-szakadt a zsidó népről és melynek céljai a zsidó néptől függetlenek. Ez az én véleményem is és én is a zsidó népet etnikai egységnek, kisebbségi nemzetnek tekintem, mely ennek a zsidó plutokráciának tettestéért nem felelős.

Maniu ezután, híveinek nagytáborától követve, elhagyta a termet. Az intellektuelek nagy tömege a következő percekben elhagyta Alba-Iuliát. Es az autókban, autobusokban, mely a koronázó városból szállította el az embereket, folytatódott a vita. Az ifjúsági elemek véget nem érő kérdései ott égték a levegőben. A hangulat bizakodó volt ugyan, de nagyon sokak beszédéből éreztük ki a bizonytalanságot.

Sokan még mindig keresik a demokráciák felé vezető utat. Es vajjon mindenki megtalálta Vintul de Jos-on?

Barzilai István

Püspökfürdő
(Băile Episcopesti)
Oradea mellett

600 év óta használják eredménnyel 42° C. kénes, rádiumos hőforrásait rheuma, köszvény, csusz, ischias, valamint női bajok ellen.

Izszapfürdő,
iszappelások. Villany szénsav fürdők szakorvos felügyelete mellett

I. oszt. teljes panzió, szálloda, háromszori étlapszerinti étkezés, gyógyfürdő vagy hullámfürdő

Június és szept. 180 lej naponta
Július és aug. 220 lej naponta
II. oszt. panzió 120 lej naponta
Gyermek p. 12 évig 100 lej naponta

50 százalékos vasuti kedvezmény visszautazásnál

Elsőrangú tánczene. Cursalonban minden este tánc. — Orthodox kóser étterem.

Románia egyetlen
hullámfürdője

Nagy Karols: „Itt voltam.“ A háboru utáni nemzedék megörökítője. A híressé vált napló és ceuvre. 312 old. egészvázsonban, ára 106 lej. Epoca-kiadás. Kapható minden könyveskereskedésben.

Nab
az ang
le

Jeruzsálem

Jeruzsálem, J
tions Comité
tagjai rendkívüli
Jeruzsálemben
Ussischkin meg
tel emlékezzet
zsidó és angol
ról beszélt. Beje
gusztusra hívják
tét, amelyet Eu
ni.

Az A. C. ülés
letes beszámoló
exekutív munk
litikai helyzet
mány erőtlén és
arab sztrájk-mo
kai szemben. V
politikai veszed
ta műt fenyeget
Az általános
raski, Rabbi G
Bogratschhoff, d
Chasan, Berli K
tek részt. Az in
laszolt. Az öszs
bizalmukat fej
Július 1-én az
tartanak ülést.

Jeruzsálemi
környékén 47
tét az utóbbi n
rán. Hasonló inf
Tulkaremből is,
jes akciót indít
amely pénteken
madott meg. A
mint megirtuk
terroristák és a
Ez volt a legsu
sok óta. Az ut
sirt vettek ész
mellett, amiből
a banda létszám
és akik megszá
tak. Az egész k
dó megfigyelés
A Hartuvi he
Jeruzsálemből,
rorasapatokat,
ban a vasutvon
váltak el soroz
Aban arab falu
akadályozni a
ság fegyverét
szemben. Két a
san megsebesül

A távirati in
lentései a pale
zatos hőstettei
sen kiemelik
csapatokat és
karambe. Egy
mialatt az arab
sitettek egy an
sült kezéből a
zett a támadó
binovitz golyó
niciót Tulkaren
sarafendi ang
zsidó sofőrökne
ságok más alk
jezték ki a zs
ért.

Dr. Fritz
héber egyetem
kin sógora ör
zsidó önvédelm
Galilea oszlo
egyetem másil
Arzaban teljes

Nablusz és Tulkarem mellett az angol csapatok szétverték a két legveszedelmesebb arab terrorcsapatot

Jeruzsálemben ülést tartott az A. C. Egyetemi tanárok az őrsön. A zsidó sofőrök hősiessége

Jeruzsálem, június 29. A cionista Actions Comité Palesztinában tartózkodó tagjai rendkívüli értekezletre ültek össze Jeruzsálemben Ussischkin elnöklelte alatt. Ussischkin megnyitó beszédében kegyelettel emlékezett meg a legutóbbi zavargások zsidó és angol áldozatairól, majd Szokolovról beszélt. Bejelentette továbbá, hogy augusztusra hívják össze az A. C. teljes ülését, amelyet Európában fognak megtartani.

Shertok élesen támadta a kormányt

Az A. C. ülésén M. Shertok tartott részletes beszámolót a jeruzsálemi és londoni exekutív munkájáról és az általános politikai helyzetéről. Élesen támadta a kormány erőitlen és ingadozó magatartását az arab sztrájk-mozgalommal és terroristákkal szemben. Végül rámutatott azokra a politikai veszedelmekre, amelyek a cionista mit fenyegetik.

Az általános vitában Lichtheim, Supraski, Rabbi Gold, Rabbi Berlin Messian, Bogratschoff, dr. Bernstein, Ussischkin, Chasan, Berl Katzirson és Schoragay vettek részt. Az interpellációkra Shertok válaszolt. Az összes pártok képviselői végül bizalmukat fejezték ki az exekutívénak. Július 1-én az A. C. gazdasági szakértői tartanak ülést.

Összeomlott a tulkaremi arab front

Jeruzsálemi jelentés szerint Nablusz környékén 47 arab terrorista vesztette életét az utóbbi napokban lefolyt harcok során. Hasonló információkat közöl a Pálor Tulkaremből is, ahol a katonaság erőteljes akcióit indított azon terrorbanda ellen, amely pénteken egy autobusz-karavánt támadott meg. A támadás következtében, mint megirtuk kemény harc fejlődött ki a terroristák és az angol katonaság között. Ez volt a legsúlyosabb ütközet a zavargások óta. Az utóbbi napokban közel 35 új sirt vettek észre a hatóságok Tulkarem mellett, amiből arra következtettek, hogy a banda létszáma alaposan megcsappant és akik megmaradtak, azok is szétszóródtak. Az egész környéket továbbra is állandó megfigyelés alatt tartja a katonaság.

A Hartuvi hegyekbe csapatokat küldtek Jeruzsálemből, hogy elfogják azokat a terrorcsapatokat, amelyek az utóbbi napokban a vasutvonalak és vonatok ellen követtek el sorozatos merényleteket. Deir Aban arab faluban az arabok megakarták akadályozni a házkutatásokat. A katonaság fegyverét használta az ellentállókkal szemben. Két arab meghalt, három súlyosan megsebesült.

A zsidó sofőrök hőstettei

A távirati irodák és az angol sajtó jelentése a palesztinai zsidó sofőrök sorozatos hőstetteiről számolnak be. Különösen kiemelik azoknak bátorságát, akik csapatokat és municiót szállítottak Tulkarembe. Egy Jerusalemben nevezett zsidó sofőr, mialatt az arabok lövöldöztek és megsebesítettek egy angol katonát, kitépte a sebesült kezéből a fegyvert és egyedül védekezett a támadókkal szemben. Jizchak Rabinovitz golyózáporon keresztül vitt municiót Tulkarembe az angol katonáknak. A sarafendi angol parancsnok gratulált a zsidó sofőröknek hősiességükért. A hatóságok más alkalommal is elismerésüket fejezték ki a zsidó sofőrök teljesítményeikért.

Egyetemi tanárok őrszolgálatban

Dr. Fritz Bodenheimer, a jeruzsálemi héber egyetem vegytani docense, Ussischkin sógora őrszolgálatra jelentkezett a zsidó önvédelmi szervezetnél és kérésére Galileába osztották be. Dr. Reifenberg, az egyetem másik docense már hetek óta Arzabam teljesít őrszolgálatot.

Jelentette az Uj Kelet, hogy Ros Pinah mellett az arabok megátdadtak egy autobuszt, mely Haifából Szafedbe indult. A támadás során meghalt egy zsidó. Neve: Abraham Mizrahi. 35 éves volt és foglalkozására nézve cipész. Hat gyermek apja volt.

A tulkaremi harcokban két angol katonát vesztette életét. Temetésükön a zsidó sofőrök is megjelentek és koszorút helyeztek sirjukra. A Ros Pinah mellett megölt Mizrahi temetésén viszont az angol katonák is képviseltették magukat.

Ekrön mellett a terroristák megölték egy arabot, aki zsidó narancsokban dolgozott. Jaffában uccai harcok voltak a sztrájkőrök arab kereskedők és a sztrájkbizottság ágensei között. A kereskedők kemény ellenállást fejtettek ki.

Beisanban is harcok voltak

Jeruzsálem, június 29. Tegnap az a hír terjedt el, hogy a palesztinai arabok delegációt menesztettek Ammanba, Abdullah emirhez az angol kormánnyal való tárgyalások közvetítése céljából. A Havas legújabb jelentése szerint arab vezetőkörök cáfolják, hogy delegációt küldtek volna Ammanba és kijelentik, hogy ezidő szerint nem folynak tárgyalások az arabok és a mandatárius hatalom között.

A távirati irodák értesülése szerint az elmúlt héten Nabluszban, Tulkarembe és Khanlubanban lefolyt harcok halálos áldozatainak száma 54, a sebesülteké 98.

Tegnap Beisan közelében támadt összeütközés egy angol őrszolgálat és egy arab csoport között. Mindkét részről tüzeltek és a három katonát megsebesült. Az arabok vé-

Fontos értesítés a közönség számára

A létért folytatott nehéz küzdelem közepette, amelyet mindannyiunk folytat, a szerencse gyakran késlekedik. Sokan egész életükön keresztül vágyakoznak utána és csak nem akar jelentkezni. Minő okoknak tulajdonítható ez a késedelem? Ez az egyenlőség? Vannak emberek, akikre rámosolyog a szerencse és vannak, akik elől mintha elfutna.

Erre a kérdésre nem kell elszármazni válszólnunk. Vannak az életben titokzatos körülmények, speciális diszpozíciók, amelyek az egyiket boldogabbá teszik, mint a másikat. Az életet úgy kell felfogni és leélni, amilyen. De éppen annyira igaz, hogy az emberi elme állandóan feltalál és feltalál új meg új eszközöket, hogy a sors igazságtalanságait lassan-lassan korrigálja. Ezen eszközök révén azt látjuk, hogy emberek, akik sohasem remélték, hogy vagyonuk lesz, egyszeribe minden álmukat megvalósítják.

Azon eszközök között, amelyek a legjobbak és legkönnyebbek, hogy a szerencse utjába kerülünk és hogy bizonyosan tudjuk, hogy csak egy lépés választ el attól, a romániai Állami Sorsjáték a legelső től, a romániai Állami Sorsjáték a legelső helyen áll. Olyan rendszeren alapszik, megpróbáltat, olyan terven, amelyben az esélyek alaposan meg vannak gondolva és hol a kis játékos előnye igen jelentékeny (kétszáz lejjel bizonyosan nyerhet egy milliót és ezek az esetek igen gyakoriak)

az Állami Sorsjáték évente a milliomosok százait teremti meg.

Mit kér a szerencse cserébe azért, hogy rendelkezésére áll? A Sorsjáték egy negyed sorsjegyét. Még csak nem is egy egész sorsjegyet. A negyed sorsjegy úgy van kalkulálva, hogy minden hónap 15-én gadaggá tehet valakit.

De tudni kell még valamit. Ezt a negyed sorsjegyet valamelyik sorsjegyrudában kell venni. A mi tanácsunk olvasóink számára az, hogy sorsjegyet a Hivatalos Sorsjegyrudától kérjenek. Székhelye Bucurestiben, Bulevardul Elisabeta 3 alatt van és Clujon, strada Regina Maria 46 sz. alatt. De székhelyei és elosztó irodái az egész országban vannak. Eleget, hogy valahol lássa a szép céget „Colectura Oficiala”, az ország címerével vékony vonalakból összeállítva az alapon, hogy tudja, hogy ott vásárolhat szerencsés sorsjegyet.

Mi több: a „Colectura Oficiala”-nál vásárolt sorsjegyet specialisták nagy gondal ellenőrzik. A játékosokat minden nyarreményről idejében értesítik, még a legkisebbekről is. A játékhöz szükséges tudnivalókat a legnagyobb szíveséggel, teljesen ingyen adják. Egyszóval mindent megtesznek, hogy a játékos világosan lássa, hogyan áll a szerencse küszöbén, mert a szében van az Állami Sorsjátéknak a Hivatalos Sorsjegyrudában vásárolt sorsjegye.

güli futásnak eredtek és magukkal cipelték halottaikat és sebesülteiket, akiknek számát nem lehetett megállapítani. Beisan városát nemrég 300 font kollektív bírsággal sújtották a hatóságok és éppen tegnap reggel, az összeütközés napján, hajtották be a bírságot.

A Havas jelenti, hogy tegnap este újabb angol zászlóalj érkezett Palesztinába és ezzel kilencre emelkedett a Jeruzsálem környékén tartózkodó angol zászlóaljok száma.

mozás folyamán állítólag beismerő vallomást tettek. A csendőrség olyan adatoknak jutott birtokába, amiknek alapján a szliu csendőrfőhadnagy Jiboura utazott, ahol házkutatást tartott Jakab Hermann szeszkereskedőnél és Freundlich Józsefnél, akiket a házkutatás után szintén őrizetbe vettek.

A két jiboui letartóztatottat Baia-Mare-ra szállították át, majd újabb adatok birtokában letartóztatási parancsot adtak ki Stern Márton baiamarei földbirtokos ellen, aki azonban időközben ismeretlen helyre távozott.

A további nyomozások folyamán a rendőrség Farkas Ernő autótulajdonost, aki ellen időközben nem merültek fel bizonyítékok, szabadlábra helyezte. A többiek viszont letartóztatásban maradtak és a nyomozás nagy erővel folyik tovább egész Transilvaniában a pénzhamisító banda összes tagjainak leleplezésére.

A pénzhamisító banda leleplezésével kapcsolatban egyébként Pulca cluji rendőrvezető kijelentette, hogy a cluji rendőrség bünyügyi osztálya is a legerélyesebben bele fog kapcsolódni a nyomozás munkálataiba, hogy a banda cluji összeköttetéseit leleplezzék.

Egymilliárd lej kártérítést követelnek a cotroceni katasztrófa károsultjai

Bucuresti, június 29. A cotroceni szerencsétlenség sebesültjei és halálos áldozatainak hozzátartozói hozzávetőlegesen egymilliárd lej kártérítést igényelnek. Ha a fővárosnak ezt ki kellene fizetnie, egy

egész évi költségvetése rámenne, mert büdzséje 1 milliárd 20 millió tesz ki. A főváros egyébként egész jogügyi osztályát mozgósította érdekei megvédésére.

Egész Transilvániát behálózó pénzhamisító banda nyomára bukkant a baia-marei csendőrség

Kereskedőket tartóztattak le és egy földbirtokost köröznék a pénzhamisítás gyanúja alatt. Baia-Mare, Jibouban, Dejen és Clujon folyik a nyomozás

Baia-Mare, június 29. (Az Uj Kelet tud.) A kétszázötven és százejesekek hamisító bandák utáni nyomozás országszerte mind komolyabb méreteket kezd ölteni. Eddig már két pénzhamisító társaságot lepleztek le, egyet Hunedoara megyében, egyet pedig a gherai rendőrség Somes és Cluj megyékben. Mindezek azonban csak kisebbmértű leleplezések voltak és nem sokkal segítették elő az akció sikerét, mely a piacot megakarja tisztítani a hamispénzektől.

Legutóbbi jelentés szerint azonban a baiamarei csendőrség egy minden eddigénél nagyobb pénzhamisító bünszövetkezet nyomára jutott, amelynek szálai egész Ardealra kiterjednek és nem kétséges, hogyha ezt a bandát tényleg sikerül teljes egészében ártalmatlanná tenni, úgy a hamispénzek elleni hadjárat hatalmas sikert könyvelhet el.

Az első nyomot a pénzhamisításra vonatkozólag a Fernezeiu községi csendőrség

találta meg. Azonnal értesítették a baiamarei csendőrpáncsnokságot, amelynek felkérésére a rendőrség rövid keresés után őrizetbe vette Mózes Lajos sofőrt, Ilosvay Endre városi iparvasúti mozdonyvezetőt és Farkas Ernő autótulajdonost, akik ellen az a gyanu merült fel, hogy a pénzhamisító bandával szoros összeköttetéseket tartanak fenn.

A három letartóztatott kihallgatása után megindult a hajsz a egész megyében, de a szomszédos megyékbeli városokban és falvakban is, annak megállapítására, hogy a pénzhamisító társaság székhelye hol van, kik a tagjai a bandának, hol állítják elő a pénzdarabokat és milyen úton hozzák azokat forgalomba.

A megindított nyomozás szenzációs eredményeket hozott. Megállapították, hogy a szálak Jiboura és Dejre vezetnek, sőt a pénzhamisító bandának, igen élénk összeköttetése vannak Clujon is.

Mózes és Ilosvay a csendőrségen a nyo-

Dr. T. Mátyás
crémekkel ápolja arcát

Nappalra: — — — — Solaria
Éjjelre: — — — — Inradin
Széplő ellen — — — — Eftelidim
Pattanás ellen (eccema): Coriathin
Arcszappan: — — Savon Mátyás

COSMETIKAI LABORATORIUM
Str. Iuliu Maniu 89, telefon 232.
Főszékhely: „JUNO” parfümeria,
Str. Iorga 5.

Mannheim—Grosz
Héber-magyar
szótár

628 lap, 44 oldal nyelvtan, egészségügyi
ben 330 lej.

LEPAGE-nál
Cluj

Postán utánvittél. — Kérjen ingyen Judaea
jegyzéket.

HIREK

Proletárgyermek erdei nyaralótelepén

Dr. Vlad Petre városi főorvos szombat délután bemutatta a sajtó munkatársai előtt a Clujtól néhány kilométernyire fekvő Lomb nyaralót, kétszáz szegény gyermek nyári paradicsomát.

Nagy fehér épületekkel körülvett hatalmas zöld pázsitra fut be az autóbussz. Méhkasokhoz hasonló zviraj fogadja a vendégeket, a nyaraló lakói, apró emberkék mind kint vannak a gyepen. Sápadt, sötét emberpalántok, első pillantásra sem nehéz kitáplálni róluk, hogy melyik társadalmi osztály gyermekei. Nekik készült ez a nyaraló ezelőtt négy esztendővel, azoknak a gyermekeknek, akik nem utazhatnak tengerpartra, de még a Somes mellé sem a nyári vakációban, hanem Vlad főorvos igaz emberi munkája folytán itt jutnak egészséges levegőhöz, nagyszerű táplálékhoz és a tömeglakások után, szellős, nagy ablakos hálóteremhez.

Meglátogatjuk a közös hálótermeket, amely négy évvel ezelőtt gabonacsűr volt és most egymás mellé állított kis ágyak sorakoznak a négy teremre osztott egykori gabonacsűrben. Minden ágyának, minden takaróknak külön története van, mert mind-egyikhez, nehéz fáradságos munkával jutottak. A hálótermekben elkerített, függönyvel ellátott, fülkék van. Ide nem az kerül, aki rossz volt, hanem a gyermekek nevelői, a tanítóképezde utolsóéves növendékei ügyelnek fel a gyermekekre. A fiúknál tanítók, a lányoknál tanítósnők. Van itt nem egy újdonság, amit tavaly még hiába kerestünk volna. Közös fürdőkönyvekkel ellátott szoba. Itt mosdatják a rendes tisztálkodáshoz, csak ritkán jutó gyermekeket és egyúttal megtanítják őket arra, hogy a tisztálkodás fél egészség.

De van itt olyasmis is, ami valóban nagy áldozatba került. Hideg-meleg vízzel ellátott fürdőszoba. Cement medence, felette meleg tusok. Ide állítják be a kis nyaralókat és hetenként kétszer megfürdették őket.

Zárt üveges napozója is van a betegszobáknak. Kong az ürességtől.

Honnan tértek a költségekre — kérdezzük Vlad főorvost?

Csak az isten tudja, hogy miből fedezték mindezt — válaszolja. — Az idén 50 ezer lejt kaptunk a várostól, a múlt évben 300 ezer lejjel támogattak minket. Ezt is hálásan köszönjük. Az egészségügyi minisztériumtól is kértünk támogatást. Még csak nem is választottak a kérvényre. Pedig itt a jövő generációt nevelik.

Nagy terveket készít Vlad főorvos. Profilaktóriumokat tervez ezen a környéken a tuberkulózis leküzdésére, a nyaralótelep mostani felszerelését is bővíteni kellene, hogy nagyobb legyen a befogadóképessége. A még e szűkös keretek között is száz szakra bocsátják el az egészségesre gömbölyödött gyermekeket. Hogy mennyire jól működik ez a nyaralótelep, arra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy néhány előkelő román gyermek, is látunk itt. Itt van például egy ezredes kislány, együtt játszik a mosónő, vagy a napszámos gyermekével és együtt gyűjtenek napfényt és erőt a követhető iskola esztendőre.

Dr. Sasu Virgil, a Stanca-kórház orvosa „A nő és a szociális betegségek” címen előadást tart a Nővédelmi Egyesület helyiségében Str. Memorandului 4 szám alatt június 30-án este 8 órakor. A nívónak ígérkező előadás iránt nagy az érdeklődés.

Agyonlőtte fiatal feleségét és annak 70 éves szeretőjét. Bucurestiből jelentik: Caracalban egy Taralunga nevű munkás rájött arra, hogy 37 éves felesége megszálja egy Nicolae Petrescu nevű 70 éves emberrel. Taralunga tetten érte őket Petrescu szülőjében és lelőtte úgy feleségét, mint annak szeretőjét, majd önként jelentkezett a rendőrségen. Petrescunak unokái vannak.

Házasság. Hönig Ilus gyógyszerész Diocianmartin és Dr. Czitrion Leopold ügyvéd Blaj f. hó 28-án házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Jakab Bubukát Ceihal-Silvanel eljegyezte Mayer Bandi Hatégeről.

Eljegyzés. Iszakovits Magda Odorhetu és Springer Károly Brasov jegyesek.

Négyszáz munkás sztrájkol a Junász-gyárban. Ma reggel hét órakor nem kezdődött meg a munka a Junász-gyárban. A gyár közel 400 munkása távol maradt az üzemtől és a munkügyi inspektorátuson bejelentették, hogy sztrájkba lépnek. A sztrájk oka az, hogy a gyár vezetősége nem tartotta be azt az írásos megállapodást, amelyet néhány héttel ezelőtt kötöttek a munkásokkal a munkügyi inspektorátuson. Ebben a szerződésben leszögezték, hogy az igazgatóság a nyári munkahiány idején csak kényszerszabadságra küldheti a munkásokat. Ezzel szemben néhány nappal ezelőtt több munkást elbocsátott az igazgatóság. A munkások körében nagy elkeseredést váltott ki az igazgatóság szerződésessége és elhatározta, hogy addig nem veszik fel a munkát, amíg az igazgatóság vissza nem veszi az elbocsátott munkásokat.

Három nap alatt 18 embert ölt meg Romániában a villámcsapás. Bucurestiből jelentik: Az utóbbi napok eszései néhány megyében valóságos felhőszakadásokká váltak és 150 millió lejre becsült kárt okoztak a vetésekben, valamint a vasuti töltésekben. A legutóbbi három napban villámcsapások következtében 18 ember halt meg.

Erős, vérbő, kövér emberek iganak naponként, reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendes gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitünően szabályozza a vérkeringést. Számos szakorvosi nyilatkozat tanúsítja, hogy a Ferenc József viz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint kövszényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz.

Doktorrávatás. Szombaton avatták a cluji tudományos egyetemen Goldstein Miklós orvosszigorlót az orvostudományok doktorává.

Halálozás. Ujhelyi Dezso tárgumeresi kereskedő f. hó 21-én Targu-Muresen 42 éves korában elhunyt. Az elhunytban Bermann Leon toplifai kereskedő vejét gyászolja.

Moneasara várják az albán királyt. Bucurestiből jelentik: Az Arad melletti Moneasa fürdőhelyen előkészületek folynak, Zogu albán király fogadtatására, aki rövidesen odaérkezik 10 tagú udvartársával.

Hetvenöt százalékos vasuti kedvezmény a cserkész-szemborúra. Bucurestiből jelentik: A CFR 75 százalékos utazási kedvezményt nyújt július 1 és szeptember 30 között a brasovi táborba és onnan hazatérő cserkészeknek. Hasonló kedvezményt nyújtanak mindazoknak, akik a másút (Rodna Veche, Câmpulung, Bucovina, Odobesti, Ilva Mica, Sarmisighetuza, Banca Bazargic, Halmei, Bucuresti, Cernauti, Episcopu Bihor, Băile Herculane, Resita, Timisoara, Sibiu, Alba-Iulia, Arad, Oradea, stb.) rendezendő dzsemborikra utaznak.

Jorga kultur-ligája kongresszust tartott Brasovban. Brasovból jelentik: Brasovban tegnap gyűlésezett a Liga Culturala. Az ország minden részéből delegátusok sereglettek a gyűlésre. Ez alkalommal avatták fel a brasovi etnográfiai múzeumot. A kongresszus megnyitó beszédét Jorga professzor mondta, aki a liga tevékenységének fontosságára mutatott rá.

HAR ZION HAR CARMEL

egyedüli hajójárat, mely palesztinai lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Zion	július 2	Har Carmel	július 30
Har Carmel	július 16	Har Zion	augusztus 6
Har Zion	július 28	Har Carmel	augusztus 13

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

a „Kedem” utazási iroda

ardeali és banati vezérképviselőténél

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezérigényesség szolgálat felvilágosítással. Casuta Postala 65, Tel. 174. Táviratcím: Bercovici

A király végignézte a vasárnapi lövésnyújtásokat. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó tegnap végignézte a futtatásokat. A 100.000 lejes Király-díjat és az uralkodó által felajánlott serleget Căntecul Noi nyerte, amely a királyi istálló tulajdonát képezi. A közönség igen melegen ünnepelte az uralkodót, akinek istállója most elsősorban ilyen fontos versenyt.

Titulescu fogadta a világkörüli repülőutra indult Bazu Cantacuzino. Bucurestiből jelentik: Bazu Cantacuzino, aki miniszter utját megszakította, Montreuxben, kihallgatáson jelent meg Titulescunál. A külügyminiszter miután tudomást szerzett arról, hogy Cantacuzino világkörüli utjának védnökségét maga az uralkodó vállalta el, elfogadta a szervezőbizottsági tagságot és ígéretet tett arra, hogy a körúthoz szükséges vízumokat beszerzi. Cantacuzino tegnap folytatta útját Párizsba, ahol résztvesz a Tyfon rendszerű gép szerelési munkálataiban.

Kiutasítottak a főváros területéről egy ardeali hírlapíró. Bucurestiből jelentik: A hatóságok kiutasítottak a főváros területéről Atlas György újságíró, aki a cotroceni szerencsétlenség kapcsolatban tulzott híreket terjesztett.

Vaida a nacionalista demokráciáról. Chisineuból jelentik: A Frontul Românesc tegnap gyűlést tartott, amelyen a szónokok, köztük Vaida-Veovod is a kommunizmus ellen foglaltak állást és a beszárlás városok románosításának szükségességét hangsúlyozták. Vaida miután kifejtette frontja programját, kijelentette, hogy nem létezik demokrácia nacionalizmus nélkül, de nacionalizmus sem demokrácia nélkül.

Szenzációs politikai okmány volt Stere birtokában. Bucurestiből jelentik: Tegnap hamvasztották el a krematóriumban Constantin Stere földi maradványait. A ceremónia komor egyszerűségben zajlott le, beszéd nem hangzott el. A megjelentek között volt Iunian és Stere számos barátja, akik azt állították, hogy szenzációs okmány birtokában vannak. Jonel Bratianu egy leveléről van szó, amit a főváros kiűritése pillanatában intézett volt hozzá. Stere nem akarta nyilvánosságra hozni ezt a levelet csupán halála után.

Tárgysorsjátékot rendez a köznyugdíjasok egyesülete. Az állami sorsjáték igazgatósága engedélyt adott a romániai köznyugdíjasok egyesülete cluji fiókjának egy tárgysorsjáték rendezésére, amely az egyesület fiókja részére engedélyezett színház alapját szolgálja. A kibocsátandó sorsjegyek értéke 200 ezer lejt. Egy sorsjegy ára 25 lejt. Huzás 1936 június 20-án délelőtt 11 órakor lesz a Iuliu Maniu 16 alatt. Főbb nyeremények: egy hálószoba, egy szalón és egy konyhaberendezés, egy ebédlőkészlet és két vég vászon. Ezenkívül még 224 nyeremény, kávé, likőr, kompótos, stb. készletek lesznek, mind szép értékű tárgyak.

Hevesi Piroksa zongoraművész és Pfeiffer Alfréd operabéna énekánár ma, június 30-án, kedden este 8-kor a kath. gimnázium dísztermében tartja együttes növendékhangversenyt, melyen a zeneszerető közönségnek több szép, értékes hanganyaggal és zongorista tehetséggel lesz alkalma megismerkedni. Programok Király, Lepage, El-lenléknél.

Kruif: Az éhség legyőzői. Valóságos kalandorok ezek „Az éhség legyőzői”, akikről Kruif remek könyve szól. Hihetetlenül megkapó és humoros, de amellet meglevenített képekben tárja elénk hőseinek álmaid és tetteit. Mert ezek az emberek valóban hősök. Közös gondolat vezeti őket, megőve a világ buza, hus és egyéb élelmiszer gazdagságát, megőve az egészséget és ennek érdekében lelkes küzdelmet folytatnak a természet erői, mikroszkopikus titkai ellen. Ők az emberek valódi jöveői, akik álmaid és gondolatalk megvalósításáért életüket kockáztatják. Ennek a könyvnek színtere az egész világ. Kruif elvezet bennünket az elhagyott orosz steppékre, az amerikai partokra, a tiszta német tanyákra, végigrobogunk a kaliforniai hegységek elhagyott vidékein és egyik dráma a másik után játszódik le szemünk előtt és mindegyikben ugyanazt a mélyesen emberi velelért, tudományosan megalapozott tudást érezzük, ami a szerző többi könyvét is (Akik életünkért harcoltak, Bacillusvadászok) világsikerré tette. A pompás kötet, amelynek eredeti angol címe „Hunger fighters” 310 lapon, jó kiállításban, Pantheon kiadásban, füzve 135 lejt minden könyvkereskedésben vagy Lepage-nál Cluj.

A legjobb és legolcsóbb kézimunkát **Fisch Böskénél** szerezheti be CLUJ, Str. Gh. Baritiu No. 16.

A lakberendező segítő-társa Önmagának. Megmutatja a legszebb és leg-harmonikusabb vonalait. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává váljék és örömet találjon benne. Kiállításaink megtalálja az ideális lakást és a legelőkeltebb minőséget.

Nézz meg tavaszi lakberendezési kiállításunkat!

SZEKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.
TARGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Iancu, 1 — BRAŞOV
Kívánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

Dr. Vlad Petre városi főorvos szombat délután bemutatta a sajtó munkatársai előtt a Clujtól néhány kilométernyire fekvő Lomb nyaralót, kétszáz szegény gyermek nyári paradicsomát.

Nagy fehér épületekkel körülvett hatalmas zöld pázsitra fut be az autóbussz. Méhkasokhoz hasonló zviraj fogadja a vendégeket, a nyaraló lakói, apró emberkék mind kint vannak a gyepen. Sápadt, sötét emberpalántok, első pillantásra sem nehéz kitáplálni róluk, hogy melyik társadalmi osztály gyermekei. Nekik készült ez a nyaraló ezelőtt négy esztendővel, azoknak a gyermekeknek, akik nem utazhatnak tengerpartra, de még a Somes mellé sem a nyári vakációban, hanem Vlad főorvos igaz emberi munkája folytán itt jutnak egészséges levegőhöz, nagyszerű táplálékhoz és a tömeglakások után, szellős, nagy ablakos hálóteremhez.

Meglátogatjuk a közös hálótermeket, amely négy évvel ezelőtt gabonacsűr volt és most egymás mellé állított kis ágyak sorakoznak a négy teremre osztott egykori gabonacsűrben. Minden ágyának, minden takaróknak külön története van, mert mind-egyikhez, nehéz fáradságos munkával jutottak. A hálótermekben elkerített, függönyvel ellátott, fülkék van. Ide nem az kerül, aki rossz volt, hanem a gyermekek nevelői, a tanítóképezde utolsóéves növendékei ügyelnek fel a gyermekekre. A fiúknál tanítók, a lányoknál tanítósnők. Van itt nem egy újdonság, amit tavaly még hiába kerestünk volna. Közös fürdőkönyvekkel ellátott szoba. Itt mosdatják a rendes tisztálkodáshoz, csak ritkán jutó gyermekeket és egyúttal megtanítják őket arra, hogy a tisztálkodás fél egészség.

De van itt olyasmis is, ami valóban nagy áldozatba került. Hideg-meleg vízzel ellátott fürdőszoba. Cement medence, felette meleg tusok. Ide állítják be a kis nyaralókat és hetenként kétszer megfürdették őket.

Zárt üveges napozója is van a betegszobáknak. Kong az ürességtől.

Honnan tértek a költségekre — kérdezzük Vlad főorvost?

Csak az isten tudja, hogy miből fedezték mindezt — válaszolja. — Az idén 50 ezer lejt kaptunk a várostól, a múlt évben 300 ezer lejjel támogattak minket. Ezt is hálásan köszönjük. Az egészségügyi minisztériumtól is kértünk támogatást. Még csak nem is választottak a kérvényre. Pedig itt a jövő generációt nevelik.

Nagy terveket készít Vlad főorvos. Profilaktóriumokat tervez ezen a környéken a tuberkulózis leküzdésére, a nyaralótelep mostani felszerelését is bővíteni kellene, hogy nagyobb legyen a befogadóképessége. A még e szűkös keretek között is száz szakra bocsátják el az egészségesre gömbölyödött gyermekeket. Hogy mennyire jól működik ez a nyaralótelep, arra mi sem jellemzőbb, mint az, hogy néhány előkelő román gyermek, is látunk itt. Itt van például egy ezredes kislány, együtt játszik a mosónő, vagy a napszámos gyermekével és együtt gyűjtenek napfényt és erőt a követhető iskola esztendőre.

Dr. Sasu Virgil, a Stanca-kórház orvosa „A nő és a szociális betegségek” címen előadást tart a Nővédelmi Egyesület helyiségében Str. Memorandului 4 szám alatt június 30-án este 8 órakor. A nívónak ígérkező előadás iránt nagy az érdeklődés.

Agyonlőtte fiatal feleségét és annak 70 éves szeretőjét. Bucurestiből jelentik: Caracalban egy Taralunga nevű munkás rájött arra, hogy 37 éves felesége megszálja egy Nicolae Petrescu nevű 70 éves emberrel. Taralunga tetten érte őket Petrescu szülőjében és lelőtte úgy feleségét, mint annak szeretőjét, majd önként jelentkezett a rendőrségen. Petrescunak unokái vannak.

Házasság. Hönig Ilus gyógyszerész Diocianmartin és Dr. Czitrion Leopold ügyvéd Blaj f. hó 28-án házasságot kötöttek.

Eljegyzés. Jakab Bubukát Ceihal-Silvanel eljegyezte Mayer Bandi Hatégeről.

Eljegyzés. Iszakovits Magda Odorhetu és Springer Károly Brasov jegyesek.

UJ KELET *Legújabb hírek*

A hatalmak megegyezése a Dardanellák kérdésében

(Elsődolai cikkünk folytatása)

siti, hogy a négustól újból kapott levelet, amelyben közli, hogy ő veszi át az abesszin delegáció vezetését, amely országát a népszövetségi közgyűlésen képviselni fogja. A népszövetségi közgyűlés egyébként holnap este öt órakor ül össze.

Mint fentebb említettük, Leon Blum tegnap este magánvacsorát adott Eden tiszteletére, amelyen Delbos külügyminiszter is részt vett. A vacsorán lefolyt tanácskozásokat a genfi jelentések nagyfontosságúnak mondják. Delbos egyébként Beck lengyel külügyminiszterrel is hosszú tárgyalást folytatott, aminek kapcsán az a hír terjedt el, hogy közeledés jött létre Franciaország és Lengyelország között.

Megegyezés jött létre a Dardanellák kérdésében

Jelentette az Uj Kelet, hogy a montreuxi értekezletet a felmerült ellentétek miatt elnapolták. Annál örövendesebben hat az az újabb genfi jelentés, mely szerint

a franciák közbelépésére tegnap megegyezés jött létre Eden, Litvinov és Rüssdi Arras török külügyminiszter között a Dardanellák kérdésében.

A megegyezés szerint a tengerszorosok nyitva fognak állni egy békében, mint háborúban minden olyan hajóhad számára, amely népszövetségi határozat végrehajtására akar áthaladni a Dardanellák és a Boszporus vizén. Szovjetország hajóhada szintén szabadon kelhet át a tengerszorosokon bármilyen irányban akkor is, ha a keleti tengeri orosz hajóhadat akarja megerősíteni. Béke időben a montreuxi értekezlet elején Törökország által benyújtott indítvány fog az általános rendezés vezérelvül szolgálni. Ez a megállapodás nagyban hozzájárul a genfi légkör enyhüléséhez.

Brüsszeli jelentés szerint van Zeeland belga miniszterelnök ma Genfben utazik, ahol Spaak külügyminiszterrel együtt fogja országát képviselni.

Valle olasz légügyi vezérkari főnök elutazott Berlinből

Berlini jelentés szerint Valle olasz légügyi vezérkari főnök tegnap Berlinből visszarepült Rómába. A tiszteletére rendezett banketten kijelentette, hogy reménye szerint a német-olasz repülőik viszonya a jövőben kedvezőbben fog alakulni.

Egyidejű berlini jelentés szerint Frick birodalmi belügyminiszter tegnap Koblenzben beszédet mondott, amelyben a német birodalom békés szándékait hangoztatta. Tizenhét esztendeje — mondotta Frick, — hogy a versaillesi szerződést Németországra kényszerítették és a német csak most tudta helyreállítani becsületét és egyenjogúságát. Ez a helyzet most már lehetővé teszi számára, hogy nekilásson a békés munkának, nem fenyegetve senkit, de nem is túrva semmiféle igazságtalanságot.

75 százalékos vasuti kedvezményt kapnak a nyári táborozásra utazó cserkészek

Bucuresti, június 29. A CFR vezérigazgatója 75 százalékos kedvezményt ad július 1-től szeptember 30-ig a brasovi nemzeti jamborera utazó cserkészeknek. Ugyancsak ilyen kedvezményt nyújt a CFR a különböző nyári táborokba utazó cserkészeknek is.

Borzalmas autobuszkatasztrófa Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: A Versec felé vezető országuton egy autobusz hibás vezetés következtében, áttörte a karfát és nyolc méteres szakadékba zuhant. Az autó benzintartálya felrobbant, négy ember szénáé égett, a többi utas könnyebb-súlyosabb sebesüléseket szenvedett.

Verekedés Manchesterben fasiszták és antifasiszták között. Londonból jelentik: A manchesteri városnához előtt fasiszták és antifasiszták között összeütközés támadt, Mosley fasiszta hívei egy gyűlésnek végeztek. A rendőrségnek kellett közbelépni Oswald Mosley kimentése érdekében.

Teljes rend volt vasárnap a fővárosban

A bucaresti események hatása Franciaországban

Bucuresti, június 29. A belügyminisztérium a következő hivatalos kommunikét adta ki: Tegnap, június 28-án úgy a fővárosban, mint az egész országban teljes rend és nyugalom uralkodott.

A II. hadtest hadbírósa ma hoz döntést a legutóbbi uccai zavargások során letartóztatott egyének ügyében, akiket Jilavaban őriznek. A hadbírósa két referense ma kiszállott Jilavára, ahol kihallgatták a letartóztatottakat. Ezek azt állították, hogy csak nézői voltak az uccai tüntetéseknek.

Kormánykörökben tudni vélik, hogy Costel Tataranu képviselőt belügyi államtitkárrá

nevezik ki.

A Curentul szerint Mihalache ma a fővárosba érkezik, ahol megbeszélést fog folytatni híveivel. A nemzeti parasztpárt elnöke csütörtökön Lengyelországba utazik, hogy tanulmányozza az ottani gazdasági helyzetet.

Dr Lupu tegnap Párizsból Genfben utazott, de még ma visszatér a francia fővárosba.

A Capitala című lap értesülése szerint Cesianu párizsi román követ jelentést küldött a kormánynak arról a hatásról, amelyet a legutóbbi romániai események váltottak ki párizsi körökben.

A négus azzal fenyegetődik, hogy azonnal visszautazik Abessziniába

Ha szerdán nem kap segítséget a Népszövetségtől, visszatér Goreba és megszervezi az ellenállást

Genf, június 29. A négus ma kijelentette, hogyha a népszövetségi közgyűlés szerdán nem fog azonnali tényleges segítséget biztosítani számára, azonnal visszatér miniszterével együtt Abessziniába. Goreba fogok menni, — mondotta, — ahol ideiglenes kormányval együtt meg fogom szervezni az ellenállást az olaszok előnyomulásával szemben. Egyiptomon és Szudánon keresztül térnek vissza hazámba, — fejezte be.

Genf, június 29. (Rador.) A Havas jelenti: A Genfben megvitatásra kerülő kérdéseket két csoportba lehet osztani. Az elsőbe tar-

toznak azok a problémák, amelyek a közgyűlés kezében lesznek megtárgyalva, ezek az olaszellenes szankciók, az abessziniai befejezett tény, valamint a népszövetségi reform, amit a francia delegáció fog felvetni. A második kérdéscsoport felett az érdekelt delegációk fognak tárgyalni. E kérdéskomplexumba Olaszország európai együttműködése, a földközítengeri paktum, Németország fegyverkezése, a locarnói hatalmak összejövetele, végül pedig a középeurópai helyzet. Talán Németország fegyverkezésével hivatalosan is fognak foglalkozni genfi fórumok.

Mérget adott Moszkvában egy ápoló orvosság helyett tévedésből 20 gyermeknek

MOSZKVA, június 29. (Rador.) *La rikhaban egy ápoló tévedésből egy orvosságot injekció formájában adott be 20 gyermeknek, ahelyett, hogy megittatta volna*

velük azt. Egyik gyermek meghalt, a többi állapota reménytelen. A vizsgálat megindult.

Védelmébe veszi Luput a nemzeti-parasztpárt

Bucuresti, június 29. Megirtuk, hogy jobboldali részről éles támadások hangzottak el Lupu dr ellen párizsi szereplése miatt. Bucuresti lapok arról is irtak, hogy Mihalache és Lupu között szalkítás történhet emiatt. A Dreptatea — a nemzeti parasztpárt hivatalosa — ezt a hírt most erélyesen megcáfolta. „Rosszhiszemű támadásokat intéztek Lupu dr ellen az utóbbi napokban — írja a lap. A béke ügyében világkongresszust tartottak Párizsban, ami azt jelenti, hogy kikeltek a háború ellen, melyet csak a magyar-német revizionisták kívánnak. A moszkvai Izvestia szösz szerint közölte Cachin francia kommunista képviselő beszédét, melyet a gyűlésen tartott.

A jobboldali sajtó ezen indult el, mikor a

gyűlést kommunistának nevezte, holott Lord Robert Cecil angol konzervatív politikus elnökölt azon. Ugy tüntetik fel a dolgot, mint-ha Cachin és Lupu dr. „fraternizáltak” volna. A világ minden tájáról delegátusok érkeztek erre a kongresszusra, melynek célja a békeszerződések védelme, azaz épp Titulescu külpolitikai célkitűzése volt. Csodálatos dolog tehát, hogy a gyűlést épp az antirevizionisták kifogásolják. Így lett volna, ha Cachin a reviziót indítványozza? A nemzeti parasztpárt hűségeseen kitart a tradicionális külpolitikai irányvonal mellett s úgy a bal, mint a jobboldali szélsőségek ellen egyformán állást foglal. Lupu dr. mint jó román járt el Párizsban — végzi a cikkét a Dreptatea.

Vonat elé vetette magát egy cluji vasuti munkás

Cluj, június 29. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap délután két óra előtt néhány perccel az Emergia-gyár előtt a cluji állomásra befutó személyvonat elé vetette magát Salkai Péter 38 éves cluji vasuti munkás. A szerencsétlen embert halálra roncsolták a vonat kerekei. Tették oka ismeretlen maradt.

— **Târgu-Muresen is megalakult az Árvagondozó átrétegződési bizottsága.** Târgu-Muresről jelentik: Az Országos Zsidó Árvagondozó mint ismeretes országos akciót indított be a zsidó ifjúság átrétegződése érdekében és ebben a jelentős akciójában, városunkint bizottságokat állított fel, amelyek ezzel az akcióval foglalkoznak. Eddig már több város jelentette be csatlakozását az Árvagondozó országos jelentőségű kezdeményezéséhez és annak során most Târgu-Muresen is megalakult ennek az intézménynek az átrétegződési bizottsága. A helyi zsidó intézmények delegátusainak közbenjöttével zajlott le az a gyűlés, amelyen az átrétegződési bizottság elnökévé egyhangulag Réti Ernő ismert gyáriparost választották meg. A bizottság tagjai: dr. Löte Lajos, az Árvagondozó elnöke, dr. Löwenstein Lajos, dr. Engelberg Dezső és Tihanyi Dezső a helyicsoporthoz elnök lettek. A gyűlés az Árvagondozó és átrétegződési bizottság titkárává: Benczel Béla hírlapírórt választotta meg. Az átrétegződési bizottság már július 1-től megkezdte munkáját és annak titkársága este 7-8 óra között áll az érdeklődők rendelkezésére az Árvagondozó Irodájában naponta.

— **Miron Christea patriárka Londonból** Londonból jelentik: Miron Christea patriárka tegnap este Londonba érkezett. A pápai udvaron egyházi zene mellett a román követség személyzete, számos anglikán püspök és a Canterbury-i érsek megbízott fogadta. A patriárka három hetet tölt Angliában, mint a Canterbury-i érsek vendége. Tegnap meglátogatta a Westminster apátságot, majd megkoszorúzta az ismeretlen katonai sírját.

— **Szakadékba zuhant egy autobusz.** Madridból jelentik: Novacerrada közelében egy autobusz, amelyben többen ültek, szakadékba zuhant. Egy utas meghalt, hét súlyosan megsebesült.

— **Többszörös rablógyilkost tartóztattak** Stockholmában. Stockholmból jelentik: A rendőrség letartóztatott egy Thurneman nevű egyént, aki három már régebben elfogott büntetésével az utóbbi öt évben számos rablógyilkosságot követett el. A gyilkos 28 éves és nagy hidegvérrel követte el tetteit.

— **A moszkvai szovjetbank tizenegy tisztviselője** foglyaltmérgezésben betegedett meg Moszkvából jelentik: A szovjetbank tizenegy tisztviselője, aki a bank büfféjében foglyaltot fogyasztott, mérgezésben megbetegedett. Legtöbbjük állapota súlyos.

LEGUJABB SPORT

MEGNYERTE HARMADIK BUCURESTI MÉRKŐZÉSET AZ OLIMPIQUE MARSEILLE

Bucuresti, június 29. Az Olympique Marseille labdarúgó csapata ma játszotta harmadik mérkőzését az Unirea Tricolor és CFR kombináltja ellen, amelyet 3:2 (2:2) arányban nyert meg.

Az elején a bucarestiek lendületesen támadtak és már 2:0 arányban vezettek. Niculescu és Schileru góljaival, de a féldő utolsó 5 percben a franciák Pascal és Alcazar révén egyenlítették, majd a 75-ik percben utóbbi megszerezte a franciák győzelmét jelentő gólját is. A győzelem megérdemelt, a franciák kulturáltabb futballt játszottak, de igen sok helyzetet kihagytak. A kombinált fáradtan és lélek nélkül játszott. Jól bírászkodott Petrescu.

Milánó. Ambrosiana—Zsidenice 8:1 (4:0). Középeurópai kupamérkőzés. A Zsidenice kiesett.

Az uralkodó ma végül is az országos atlétikai bajnokságok második napjának versenyszámait, az ONEF pályán.

CENZURAT

Forduljatok haladéktalanul a Zsidó Párt jogvédő irodájához szavazati jogotok megszerzése miatt

